

GR Sociaal
Sociale Dienst Drechtsteden X Drechtwerk

**Uitgangspunten primaire begroting 2025-2028
GR Sociaal**

1. INHOUDSOPGAVE

2 Inleiding	3
2.1 Algemene uitgangspunten.....	4
A. Financieel kader.....	4
B. Financiële bijdrage gemeenten.....	4
2.2 Doorrekening bijdragen overall.....	5
2.3 Uitkomst alle uitgangspunten.....	7
3 Bestaanszekerheid versterken	8
3.1 Algemene uitgangspunten.....	8
3.2 Maatregelen.....	9
3.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen.....	9
4 Ontwikkelen naar werk	10
4.1 Algemene uitgangspunten.....	10
4.2 Maatregelen.....	10
4.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen.....	13
5 Zorgen voor ondersteuning	14
5.1 Algemene uitgangspunten.....	14
5.2 Maatregelen.....	14
5.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen.....	15
6 Bedrijfsvoering	16
6.1 Algemene uitgangspunten.....	16
6.2 Maatregelen.....	18
6.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen.....	19

2 Inleiding

In voorbereiding op het opstellen van de primaire begroting 2025 voor de GR-sociaal wordt gezamenlijk met gemeenten gewerkt aan de beleidsonderwerpen en uitgangspunten die worden opgenomen in de uitgangspuntennotitie 2025-2028 zoals deze uiteindelijk door het Algemeen Bestuur van de GRS wordt vastgesteld in het AB van 25 januari 2024.

De uitgangspuntennotitie zelf bestaat uit 3 onderdelen.

1. Het eerste onderdeel is de beleidsagenda, deze treft u apart aan van deze notitie. In de agenda staan de onderwerpen en ontwikkelingen die spelen of gaan spelen in 2024 en mogelijk financiële consequenties hebben voor de begroting van 2025, maar die op het moment van opstellen van de primaire begroting 2025 nog niet te concretiseren zijn in geld.
2. Het tweede onderdeel is de financiële uitgangspuntennotitie, waarin is opgenomen welke percentages en cijfers gehanteerd worden bij het opstellen van de primaire begroting 2025. Als losse bijlage is ook een tabellenboek opgenomen, waarin gemeenten alle details per onderdeel en naar gemeente kunnen terugvinden.
3. Het derde onderdeel betreft de financiering. Die ligt bij de gemeenten. Wel levert de GRS daar een bijdrage aan omdat er bij de GRS veel kennis in huis is over de verschillende financieringsstromen.

De uitgangspunten zijn per opgave opgebouwd. Achtereenvolgens komen aan bod:

1. Bestaanszekerheid versterken
2. Ontwikkelen naar Werk
3. Zorgen voor Ondersteuning
4. Bedrijfsvoering.

De opzet van deze uitgangspuntennotitie is anders dan in vorige jaren. Ten behoeve van de leesbaarheid hebben we de notitie gesplitst in de beschreven onderdelen. In de notitie worden per opgave algemeen geformuleerde uitgangspunten en de mogelijke financiële effecten voor de gemeentelijke bijdrage en de maatregelen die de GRS neemt om de kostenontwikkeling te mitigeren weergegeven. De uitgangspunten zijn nu voor het eerst ook in een tabellenboek vertaald naar de individuele gemeente. Als verdieping is een bijlage bijgevoegd waar voor alle gemeenten per opgave de uitgangspunten zijn opgenomen en tevens per gemeente de wijziging van de gemeentelijke bijdrage is geprognosticeerd. Dit omdat het om een inschatting gaat die nog kan wijzigen tot het moment dat de begroting 2025 wordt.

Nadrukkelijk wordt opgemerkt dat deze uitgangspuntennotitie geen kadernota is. De begroting zelf wordt conform de planning begin 2024 opgesteld en zal eind maart 2024 beschikbaar komen.

Ravijnjaar 2026

Vanaf 2026 vallen de inkomsten voor de gemeenten fors terug, het zogenaamde "Ravijnjaar". Een oplossing voor dit probleem is er nog niet. De VNG en het IPO voeren een sterke lobby om het ravijn te dichten. Voor nu gaan wij uit van het feit dat het Ravijnjaar daadwerkelijk in deze omvang optreedt. Het opstellen van de (meerjaren)begroting zal, gezien de financiële onzekerheid, een uitdaging zijn voor de gemeenten. Het Algemeen Bestuur van de GR Sociaal heeft op 7 december jl. de bestuursopdracht "Verkenning bijdrage van de GR Sociaal aan verminderen financiële problematiek gemeenten" vastgesteld. Daarbij worden mogelijkheden onderzocht (knoppen) die eventueel kunnen leiden tot een lagere kostenontwikkeling in het Sociaal Domein. Dat gekoppeld aan de onderzoeken die gemeenten zelf uitvoeren in de overige gemeentelijke domeinen geeft de informatie om rond de zomer van 2024 besluiten te nemen tot eventuele aanpassingen in beleid dan wel het voorzieningenniveau.

In aanvulling op de geformuleerde uitgangspunten voor de begroting 2025 is gezocht naar maatregelen binnen het vigerende beleidskader die de voorziene stijging van de lasten temperen. Bij elke opgave zijn de getroffen maatregelen en hun financiële effect opgenomen.

Gemeenten sprongen het Rijk de afgelopen jaren bij de opeenvolgende crises steeds weer bij om ervoor te zorgen dat inwoners niet door het ijs zakten. Denk daarbij aan de Toeslagenaffaire, Tozo, Tonk, de opvang van Oekraïners en de Energietoeslag. Inmiddels lopen gemeenten op hun laatste benen. Het piept en kraakt in de uitvoering. Het is zorgelijk dat de financiële problemen die zich vanaf het Ravijnjaar 2026 gaan voordoen, niet tijdig worden opgelost waardoor meerjareninvesteringen en -plannen voor gemeenten onmogelijk zijn. Gemeenten worden hierdoor min of meer gedwongen om ombuigingen te doen om zo mogelijke tekorten te dempen. Er zullen dan lastige keuzes gemaakt

moeten worden. En dat juist in een periode dat de gemeentelijke dienstverlening toch al onder (financiële) druk staat.

2.1 Algemene uitgangspunten

Als algemene uitgangspunten gelden:

- a) De bestaande afspraken vanuit het geldende financiële kader
- b) De bestaande afspraken over de financiële bijdragen met gemeenten.

A. Financieel kader

Volgens het financieel kader wordt in november tot en met januari een uitgangspuntennotitie opgesteld, met daarin de beleidsmatige kaders en opgaven, en de kwantitatieve ontwikkelingen. De afspraak in het Financieel kader is dat er reëel geraamd wordt. Om de verbinding te versterken, stellen de gemeenten en de GRS samen jaarlijks een uitgangspuntennotitie op voor de eerstvolgende (meerjarige) planperiode (2025-2028). Deze uitgangspuntennotitie is gebaseerd op de met gemeenten afgestemde volumes en beleidsopgaven. Op deze manier zijn gemeenten reeds betrokken in het proces van de primaire begroting.

Dit reëel ramen betekent:

- Ontwikkeling <trend> van de kosten (baten en lasten) per product in de afgelopen jaren;
- Ontwikkeling <trend> van de aantallen klanten per product in de afgelopen jaren.
- De omvang en het niveau van de formatie op organisatieniveau wordt bepaald aan de hand van de opdracht(en) vanuit de gemeente en de op te leveren resultaten.

Hierbij wordt ook permanent gekeken naar procesoptimalisatie en de mogelijkheden van automatisering om zo efficiënt mogelijk te werken.

B. Financiële bijdrage gemeenten

De bestaande afspraken betreffen:

- a) DVO's worden doorberekend op basis van een kostendekkend tarief.
- b) Ongewijzigde verdeelsleutels.
- c) Vanwege de statistische ramingsonzekerheid is een bandbreedte van min en plus 2% gehanteerd in 2026, 4% in 2027 en 6% in 2028. Voor de bijdragen van gemeenten hanteren we de onderbandbreedte.
- d) Voor loon- en prijsontwikkeling op de programmakosten is in het meerjarenperspectief de nullijn gehanteerd dus op het niveau van constanten. Dit komt overeen met de methode die de gemeenten hanteren in hun meerjarenbegroting

De grondslag voor de financiële bijdrage van de gemeenten aan de GRS ligt vast in de Bijdrageverordening 2023. In de Bijdrageverordening 2023 worden drie soorten bijdragen benoemd:

1. een bijdrage aan de uitvoeringsorganisatie Sociale Dienst Drechtsteden voor de taken en bevoegdheden uit artikel 5 van de regeling;
2. een bijdrage aan uitvoeringsorganisatie Drechtwerk voor de taken en bevoegdheden uit artikel 6;
3. een op basis van een dienstverleningsovereenkomst (DVO)¹ voor de taken, die buiten de taken opgenomen in artikel 5 en 6 van de regeling zijn opgenomen.

Drechtwerk is apart zichtbaar gemaakt in verband met de verrekening van de kosten, omdat niet alle Drechtstedengemeenten aan Drechtwerk deelnemen.

Verdeelsleutels

Het ophalen van de eerste twee soorten bijdragen gaat aan de hand van een aantal verdeelsleutels. In 2021 zijn de verdeelsleutels van de Sociale Dienst Drechtsteden samen met de gemeenten geactualiseerd aan de hand van zeven criteria: uitlegbaar, transparant, eenvoudig, toekomstbestendig, maatwerk en integraliteit faciliteren en stabiel. Dit heeft de geresulteerd in nieuwe verdeelsleutels.

---

¹ De DVO's Leefgeld Oekraïners, Kinderopvangtoeslagaffaire en Inburgering zijn niet in de bijdragen van de gemeenten opgenomen omdat het naar de mening van onze accountant gemandateerde taken betreffen die buiten de exploitatie van de GRS zouden moeten blijven. Om die reden komen deze niet meer voor in de P&C producten. De apparaatskosten betreffende deze taken zijn wel opgenomen.

	sleutel
Bestaanszekerheid versterken	
Inkomensondersteuning	Verhouding inkomsten BUIG
Minimabeleid	Voorcalculatie per gemeente
Maatwerkvoorziening inkomenssteun CGZ	Voorcalculatie per gemeente
Budgetadvies en schuldbemiddeling	aantal cliënten schuldhulpverlening
Ontwikkelen naar werk	
Participatie	BUIG aantallen 3 jaars gemiddelde
Statushouders/wet inburgering	aantal inburgeringsplichtigen
Drechtwerk	aantal personen woonachtig in de betreffende gemeente met een SW-indicatie en te werk gesteld bij/via Drechtwerk
Zorg voor ondersteuning	
Huishoudelijke ondersteuning	Voorcalculatie per gemeente
Hulpmiddelen, Vervoer	Voorcalculatie per gemeente
Begeleiding, kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging	Voorcalculatie per gemeente
Zorg voor ondersteuning	
WMO – 2015 uitvoeringskosten	Voorcalculatie per gemeente, BUIG 3 jaars gemiddelde
Overige apparaatskosten/ overhead	BUIG aantallen 3 jaars gemiddelde

Bandbreedte meerjarenramingen

In een primaire begroting is tevens een meerjarenraming opgenomen voor de drie volgende jaren. Gezien de grote onzekerheden en de vele ontwikkelingen is het lastig om deze op te stellen. Het uitgangspunt voor de primaire begroting is reëel ramen en rekening te houden met de onzekerheden. Maar net als in vorige begrotingen wordt in de primaire begroting 2025 voor de meerjarenraming een bandbreedte op de onzekerheid gehanteerd. Deze zal oplopen van +2/-2% voor 2026 tot +6/-6% voor 2028. De onderkant van de bandbreedte zal in de meerjarenraming worden opgenomen. In de risicoparagraaf wordt de bandbreedte als risico opgenomen.

Inhoudelijk compleet

De primaire begroting 2025 moet zoveel mogelijk inhoudelijk compleet zijn en een zo integraal mogelijk beeld geven van de financiële consequenties. De primaire begroting 2025 kan daarom naast het bestaand beleid ook voorstellen bevatten voor nieuw en/of gewijzigd beleid.

Begrotingswijzigingen

Indien blijkt dat de begroting 2025 in 2024 moet worden bijgesteld op basis van het regeerakkoord, coalitieakkoorden, aangepaste CPB-ramingen of andere materiële wijzigingen, dan gebeurt dat via afzonderlijke begrotingswijzigingen die ter besluitvorming worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur en zoveel mogelijk via de geëigende momenten van de P&C cyclus.

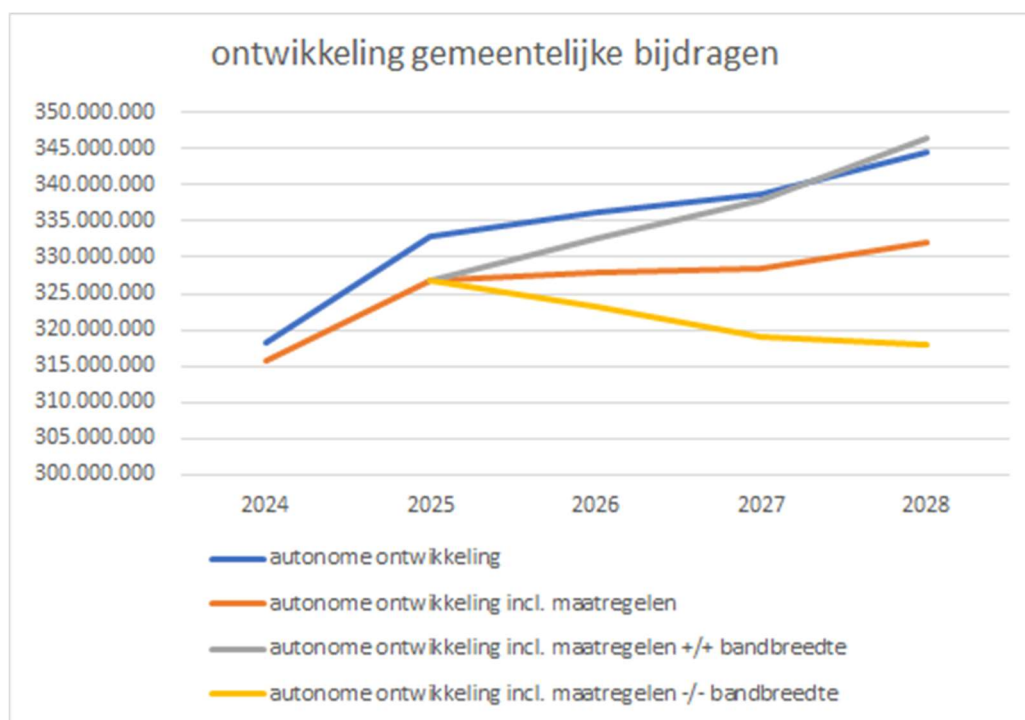
2.2 Doorrekening bijdragen overall

De eerste financiële gevolgen van de doorrekening van de uitgangspunten zijn zichtbaar in onderstaande grafiek. Nadrukkelijk: dit is nog geen begroting gezien de inflatoire ontwikkelingen. We zien we in absolute getallen een grote stijging. Dat gegeven de context waarin gemeenten financieel verkeren en onduidelijkheid van de (groei van) rijksfinanciering en de bestuursopdracht "Verkenning bijdrage van de GR Sociaal aan verminderen financiële problematiek gemeenten" (AB 7 december 2023). Vanuit dat kader is onderzocht welke mogelijkheden er zijn om de stijgende financiële druk enigszins te mitigeren binnen het huidige beleid. Soms door scherper aan de wind te varen met een hoger risicoprofiel en vanuit pilots en een verwachting in het effect te vertalen naar de uitgangspunten. Hiermee is ook een verband aangebracht tussen de beleidsagenda en ramingsuitgangspunten/financiën.

In onderstaande grafiek is de ontwikkeling te zien van de bijdrage van de gemeenten. Die staat gelijk aan de netto kosten. Het jaar 2024 geeft de verwachte bijdrage weer die we op basis van de nu bekende cijfers en aantallen voorzien. Anders gezegd: wat op dit moment de verwachting is voor de nog op te stellen Voorjaarsbrief 2024.

Te zien is:

- 1 De autonome ontwikkeling op basis van de algemene uitgangspunten (**Blauwe lijn**)
- 2 De autonome ontwikkeling onder aftrek van maatregelen (**Oranje lijn**)
- 3 De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van min 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Gele lijn**)
- 4 De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van plus 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Grijze lijn**)

Belangrijk om te benoemen is dat de bijdragen van de gemeenten die in de bijlage (tabellenboek) zijn opgenomen, gebaseerd zijn op de gele lijn, de verwachte bijdragen inclusief maatregelen op de onderbandbreedte. Op alle onderdelen is gekeken of kostenreducties mogelijk zijn. Deze zijn meegenomen in de cijfers en toegelicht bij de Opgaven. De uitkomst komt terug in de oranje lijn. Alle maatregelen hebben per jaar het volgende gunstige effect op de bijdragen van gemeenten:

2024	€ 2,6 mln.
2025	€ 6,1 mln.
2026	€ 8,1 mln.
2027	€ 10,2 mln.
2028	€ 12,4 mln.

In de grafiek is dit het verschil tussen de blauwe lijn en de oranje lijn.

In bedragen is het verloop:

Gemeentelijke bijdragen (x 1 mln euro)	2024	2025	2026	2027	2028	
autonome ontwikkeling	318,2	332,9	336,1	338,7	344,5	Blauwe lijn
AF: maatregelen	2,6	6,1	8,1	10,2	12,4	
autonome ontwikkeling incl. maatregelen	315,6	326,8	328,0	328,5	332,2	Oranje lijn
AF: Bandbreedte 2% (2026), 4% (2027), 6% (2028)	-	-	4,7	9,4	14,3	
Prognose gemeentelijke bijdragen	315,6	326,8	323,3	319,1	317,8	Gele lijn

2.3 Uitkomst alle uitgangspunten

De Uitgangspuntennotitie geeft een stijging van € 19,5 mln. weer ten opzichte van de jaarschijf 2025 uit de begroting 2024. Die verwachte stijging heeft zich in 2023 ingezet en is genoemd in de Najaarsbrief 2023, daarnaast voorzien wij een stijging in 2024 die in de Voorjaarsbrief 2024 zal worden opgenomen. In de navolgende tabellen zijn de cijfers (in mln. euro's) weergegeven:

Bijdrage 2025 (uit Begroting 2024)	307,5
Mutaties 2023 (Najaarsbrief 2023)	2,3
Mutaties 2024	15,1
Mutaties 2025	<u>2,1</u>
Bijdrage Uitgangspuntennotitie 2025	327,0

Bijdragen gemeenten	Jaarschijf 2025 uit begroting 2024-2027 (A)	Mutatie ogv Najaarsbrief 2023 (B)	Totaal na Najaarsbrief 2023 (C = A+B)	verwachte mutatie Vjbr 2024 (D)	Hogere bijdrage UPN 2025 (E)	UPN 2025 (C + D + E)
Bestaanszekerheid Versterken						
Inkomensondersteuning	115.952.000	2.237.000	118.189.000	9.269.709	-3.809.709	123.649.000
Kinderopvangtoeslagaffaire		-	-	597.000	-	597.000
Leefgeld		199.000 * 1)	199.000		-	199.000
Maatwerkvoorziening Inkomenssteun C.Z.G.	2.349.000	-	2.349.000	-119.401	-39.599	2.190.000
Minimabeleid, budgetadvies en Schuldbemidd.	9.206.000	-539.000	8.667.000	325.592	656.408	9.649.000
subtotaal	127.507.000	1.897.000	129.404.000	10.072.900	-3.192.900	136.284.000
Ontwikkelen naar Werk						
Drechtwerk	33.869.000	*2)	33.869.000	-	-	33.869.000
Inburgering	2.421.000	-2.421.000 *3)		-2.421.000 *3)	2.421.000 *3)	-
Participatie	10.107.000	-2.074.000	8.033.000	-1.799.000	2.299.000	8.533.000
Statushouders	66.000	-	66.000	-	-	66.000
subtotaal	46.463.000	-4.495.000	41.968.000	-1.799.000	2.299.000	42.468.000
Zorgen voor Ondersteuning						
Begeleiding en kortdurend verblijf	33.677.000	1.104.000	34.781.000	1.773.000	-663.000	35.891.000
Huishoudelijke ondersteuning	26.365.000	1.710.000	28.075.000	3.717.000	439.000	32.231.000
Hulpmiddelen	6.002.000	-	6.002.000	-616.000	256.000	5.642.000
Vervoer	10.230.000	404.000	10.634.000	500.000	-441.000	10.693.000
subtotaal	76.274.000	3.218.000	79.492.000	5.374.000	-409.000	84.457.000
Bedrijfsvoering						
apparatuurlasten	57.084.000	1.521.000	58.605.000	1.521.000	3.504.000	63.630.000
Treasury	200.000	126.000	326.000	-	-126.000	200.000
subtotaal	57.284.000	1.647.000	58.931.000	1.521.000	3.378.000	63.830.000
Totaal	307.528.000	2.267.000	309.795.000	15.168.900	2.075.100	327.039.000

*1) Leefgelden geëlimineerd want mutatie betreft begroting 2023, in 2025 is geen bedrag begroot.

Leefgeld betreft apparaatskosten leefgeld

*2) mutatie Drechtwerk in Njbrief betreft alleen 2023.

*3) Inburgering geëlimineerd want buiten begroting gebracht bij Njbrief 2023 en UPN 2025

De totale stijging (na maatregelen) is € 19,5 mln. In bovenstaande tabel is te zien dat de stijging voor het jaar 2025 ontstaat door de toename in 2023 / 2024, die doorwerkt naar 2025.

De grootste stijging in bijdragen is daarnaast te zien bij Inkomensondersteuning (€ 8,8 mln.) en Wmo (€ 8,2 mln.). Tussen Participatie en apparaatslasten is een verschuiving te zien, lasten die gedekt werden uit Participatiemiddelen zijn opgenomen als apparaatslasten. Onderstaand zijn de verschillen toegelicht.

3 Bestaanszekerheid versterken

Centraal uitgangspunt bij het opstellen van de begroting is reëel ramen op basis van de trendontwikkeling (kosten en klanten) en de opdracht tot een groter bereik. Dit is voor sommige onderdelen van het minimabeleid een lastige exercitie, zeker wanneer wordt ingezoomd op gemeenteniveau. De macht van de grote getallen valt hier weg en hoe kleiner de gemeente, hoe groter de jaarlijkse fluctuaties blijken te zijn. De uitgaven kunnen immers dan relatief gezien al fors worden beïnvloed door een beperkt aantal extra aanvragers. Dit is met name zichtbaar bij de individuele bijzondere bijstand, wanneer deze geen periodiek karakter heeft. Een tweede uitdaging bij het minimabeleid is de 'trendontwikkeling' in het licht van de bijzondere jaren die we achter ons hebben (corona, inflatie/koopkracht, vluchtelingen crisis) en – in reactie daarop – de stevige maar soms tijdelijke regeringsmaatregelen om de armoedeontwikkeling te beteugelen. Dit maakt het lastig om een trend te herkennen. Zonder trendlijn is het moeilijk om een reële inschatting te maken van de toekomstige omvang van de potentiële minimadoelgroep. Dit alles maakt dat reëel ramen op het minimabeleid met de nodige onzekerheid is omgeven en dat die onzekerheid toeneemt als de gemeentegrootte afneemt. Als basis wordt nu aangesloten bij de prognoses van het CPB op de economische groei / bijstandsontwikkeling. De laatste jaren hebben echter geleerd dat de armoedeontwikkeling – zonder stevig kabinetsingrijpen – een andere trend had gevolgd dan de economische. Daarnaast wordt rekening gehouden met geprioriteerde ambtelijke inzet in 2024 op het terugdringen van het niet-gebruik van financiële regelingen ter ondersteuning van de minimadoelgroep door middel van (1) proactieve dienstverlening op dit gebied aan inwoners met een P-wet uitkering en (2) intensivering van de externe communicatie gericht op de bredere minimadoelgroep.

3.1 Algemene uitgangspunten

1. Voor de klantaantallen in de bijstand wordt als basis de CPB Macro Economische Verkenning 2024 gehanteerd.
2. Voor minima wordt deels het CPB gevolgd naast de en de regionale ontwikkelingen gevolgd: centraal uitgangspunt bij het opstellen van de begroting is reëel ramen op basis van de trendontwikkeling (kosten en klanten) en de opdracht tot een groter bereik.
3. De collectieve zorgverzekering volgt de CPB MEV 2024.
4. Verwerkt is het effect van de geprioriteerde inzet in 2024 op het terugdringen van het niet-gebruik van financiële regelingen ter ondersteuning van de minimadoelgroep door middel van (1) proactieve dienstverlening op dit gebied aan inwoners met een P-wet uitkering en (2) intensivering van de externe communicatie gericht op de bredere minimadoelgroep.
5. De gemeentelijke bijdrage wordt bij Inkomensondersteuning vooral bepaald door het aantal klanten en de gemiddelde prijs. De stijging van de kosten bij Inkomensondersteuning is vooral het gevolg van een hogere gemiddelde prijs n.a.v. de stijging van het Wettelijk minimum loon per 1 januari 2023 en een stijging (weliswaar lager na de maatregelen) van de aantallen. Daarnaast wordt de stijging van de bijdrage ook beïnvloed doordat bij de jaarschijf 2025 rekening was gehouden met een statistische ramingsonzekerheid van 2% (ca. € 2,5 mln.).
6. Voor de berekening van de bijstandslasten is uitgegaan van de gemiddelde prijs uit de toelichting op BUIG beschikking 2024.
7. Kinderopvangtoeslagaffaire: bij de primaire begroting 2024 waren er geen uitvoeringskosten opgenomen.
8. Leefgeld: bij de primaire begroting 2024 waren er geen uitvoeringskosten opgenomen.

3.2 Maatregelen

Door de samenvoeging van de SDD met Drechtwerk zien wij mogelijkheden die we hebben vertaald in een aantal maatregelen die een positief effect hebben zowel maatschappelijk als financieel. Deze maatregelen zijn:

- beschut werk met behulp van LKS
- werk-fit maken van klanten die al langer dan 2 jaar in de bijstand zitten
- pilot LKS
- uitstroom van de Impulsdoelgroep via inburgering
- meer klanten parttime laten werken.

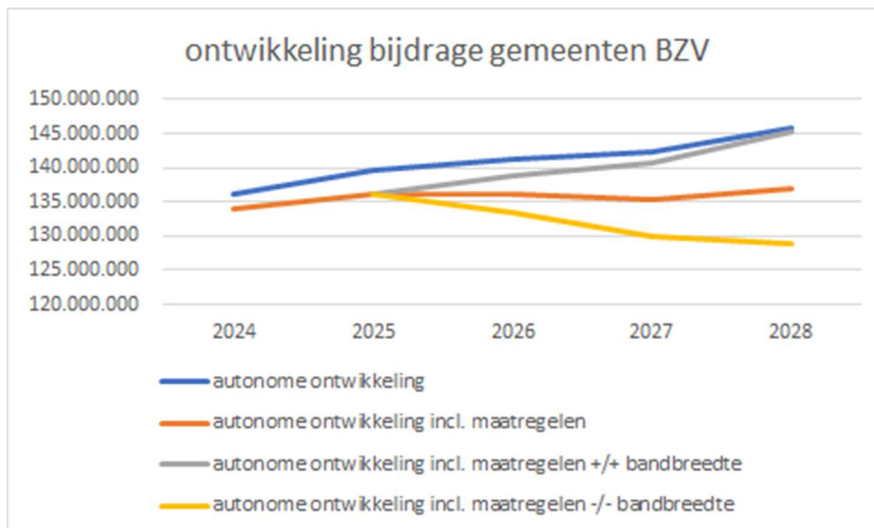
Het resultaat van deze maatregelen gaat zijn uitwerking krijgen vanaf 2024. De bijdrage van de gemeenten zal als gevolg hiervan in 2025 € 3,63 miljoen minder hard stijgen.

De inhoudelijke beschrijving van de maatregelen zijn opgenomen in paragraaf 4.2.

3.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen

Te zien is:

1. De autonome ontwikkeling op basis van de algemene uitgangspunten (**Blauwe lijn**)
2. De autonome ontwikkeling onder aftrek van maatregelen (**Oranje lijn**)
3. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van min 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Gele lijn**)
4. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van plus 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Grijze lijn**)

4 Ontwikkelen naar werk

4.1 Algemene uitgangspunten

1. Voor de klantaantallen in de bijstand wordt als basis de CPB Macro Economische Verkenning 2024 gehanteerd.
2. Drechtwerk is gebaseerd op de begroting 2024/jaarschijf 2025.
3. Afbouw team Impuls Statushouders; dossiers worden vanaf 2022 overgedragen aan reguliere dienstverlening, waardoor afbouw budget wordt gerealiseerd. Memo DB AB, Aanpak Statushouders Wet inburgering 2013.
4. Ontwikkeling aantal LKS-ers is gebaseerd op de Begrotingsstaat SZW 2024 (publicatie september 2023): Hoe het aantal LKS-ers zich ontwikkeld is mede/vooral afhankelijk van de (plaatselijke) economische ontwikkeling. Wanneer andere gemeenten verhoudingsgewijs meer LKS toepassen heeft dit een nadelig effect op de hoogte van de financiering vanuit het Rijk.
5. De lasten en baten 2025 SPUK Wet inburgering 2021 zijn bij deze Uitgangspuntennotitie op nul gezet conform de besluitvorming jaarrekening 2022 en het accountantsadvies. Het betreft hier een gemandateerde taak in plaats van een gedelegeerde taak. Hierdoor lopen de lasten en baten via de DVO in plaats van de begroting GR Sociaal.
6. Participatie: onderstaande tabel geeft de mutatie Participatie Drechtsteden gemeenten weer.

Uitgangspuntennotitie begroting 2025	Primaire begroting 2024	Voorjaarsbrief 2024	Primaire begroting 2025
x 1000			
Participatie	2024	2024	2025
Loon- en prijsontwikkeling	3,9% + 2,5%	nacal +2,4% +0,8%	5,4% + 2,8%
Groei aantal klanten obv CPB MEV 2023	2,8%	2,3% =(-0,5% nacal)	1,4%
Participatie	10.191	10.284	8.074
Budgetneutrale overheveling kosten formatie		2.321-	
Intensivering beschut werk (meicirculaire 2024)		429	459
Totaal	10.191	8.392	8.533

4.2 Maatregelen

De afgelopen jaren heeft uitstroom naar betaald werk centraal gestaan in ons werk. Dat maakte dat automatisch alle aandacht uitging naar de inwoners die het kortst in de bijstand zaten, want bij hen is de kans op succes het grootst. Deze inzet is de afgelopen jaren succesvol geweest, maar heeft een keerzijde. Door de focus op een beperkt deel van de inwoners die een uitkering hebben, is er weinig aandacht geweest voor inwoners die al langere tijd uitkeringsafhankelijk zijn. Het is tijd de koers te verbreden van alleen uitstroom naar betaald werk, naar activering naar allerlei vormen van werk. En gezien de huidige situatie ligt dat ook in de rede. Die is namelijk anders dan de afgelopen jaren. Zowel de instroom als de uitstroom van klanten is historisch laag. De samenstelling van het bestand vergrijsd (30% is inmiddels tussen 55 en 65 jaar) en de gemiddelde uitkeringsduur neemt toe (50% van de klanten zit langer dan 5 jaar in de uitkering). Daarom is het nodig om in de komende jaren de bakens te verleggen en wordt meer focus gelegd op het *ontwikkelen* van inwoners naar werk. Werk moet hierbij worden gezien als alle vormen van betaald én onbetaald werk. Werk draagt bij aan (financiële) *zelfstandigheid* en *welbevinden*. En het geeft *zelfvertrouwen*, *rust* en een stevig *toekomstperspectief*.

Vanuit negen speerpunten werken wij in lokale verbinding met de gemeenten:

- Wij richten ons op het (door)ontwikkelen van een passend ontwikkelaanbod voor onze inwoner, die (tijdelijk) afhankelijk zijn van onze ondersteuning.
- Wij bieden optimale ondersteuning aan vakkrachten in het 'verwerken' van de veranderende instroom en toepassen van het juiste ontwikkelaanbod
- Wij intensiveren de samenwerking met Drechtwerk en SDD onderling en met partners, waaronder lokale werkgelegenheidsinitiatieven.
- Wij komen tot een heroriëntatie van werkgevers waarmee wij een relatie opbouwen. Dat doen we in samenwerking met UWV met een gezamenlijke en gecoördineerde marktwerking.
- Wij gaan actief met beleid(smakers) aan de slag om regelgeving en beleid ondersteunend te laten zijn op het aan het werk gaan van mensen.
- Wij breiden het aantal werksoorten bij Drechtwerk uit.
- Wij streven samen met regionale partners naar een beter benutting en duurzame inzetbaarheid van de beroepsbevolking, door een 'ontschot' dienstverlening aan werkgevers en werkzoekenden.
- Wij komen tot een heroriëntatie op begeleiding van de inwoners met aandacht voor voorkomen van herinstroom en nazorg.
- Wij zijn zichtbaar voor onze netwerkpartners, zoeken samen naar verbetering en werken met hen samen.

Beschut werk

Beschut werk is een belangrijk instrument voor inwoners met een arbeidsbeperking die veel begeleiding of aanpassingen aan het werk nodig hebben. Het Rijk geeft extra geld om de begeleiding hiervan verder te verbreden en te intensiveren. Naast de inzet op werknemersvaardigheden richten wij ons daarbij op de ontwikkeling van een sociaal netwerk en de versterking van de sociale en fysieke weerbaarheid van de inwoners. Door deze versterking van de persoonlijke ontwikkelmogelijkheden wordt het welbevinden en potentieel van de inwoners versterkt waardoor de kansen op een doorstroom naar reguliere werkgevers worden vergroot.

Per 2024 gaan wij de huidige inwoners met een indicatie beschut werk versneld laten instromen waarbij de verhoogde werkbegeleiding wordt aangeboden. Voor de uitstroom gaan we daarbij uit van een jaarlijkse uitstroom van respectievelijk 15%, 30% en 40% naar gedetacheerd werken en uitstroom naar reguliere werkgevers.

Werksetting

Voor inwoners binnen de Participatiewet zonder specifieke indicatie voor beschut werk of de banenafpraak wordt door de GR Sociaal een nieuwe ontwikkelafdeling opgezet door de huidige werksetting bij Drechtwerk om te vormen tot een werksetting gericht op ontwikkeling. Dit programma beoogt door het bieden van meer maatwerk en variatie in het werkaanbod het potentieel van inwoners te stimuleren en door te ontwikkelen in de richting van zo regulier mogelijk werk en reguliere werkgevers. Hierbij is een keuze gemaakt voor een aantal kansrijke sectoren, gebaseerd op alle beschikbare en actuele arbeidsmarktinformatie, die zich aan het ontwikkelprogramma willen (ver)binden. Deze bedrijven voeren werkzaamheden uit in de werksetting bij Drechtwerk, waarbij het productief vermogen wordt opgebouwd van een productiviteit van 0 tot 100%.

In 2024 maken 100 klanten met behoud van uitkering gebruik van het nieuwe ontwikkelprogramma. Vanaf 2025 zijn dat er jaarlijks tenminste 400. Het te bereiken uitstroom percentage (uit de uitkering) is 40% regulier werk, 30% participatieplek of terugval in de uitkering en 30% arbeidsmatige dagbesteding.

Inburgering

Voor de vormgeving van participatie en toeleiding naar werk voor statushouders wordt gewerkt aan een vormgeving volgens het landelijke Plan van aanpak statushouders aan het werk. Hiertoe is een regionale verbinder aangesteld voor de aansluiting op het werkgeversnetwerk, is de bemiddeling vanuit Baanbrekend Drechsteden (BBD) voor de doelgroep uitgebreid en wordt gewerkt aan de vormgeving van werkoriëntatie bij Drechtwerk.

Daarnaast wordt aansluiting gezocht bij de inzet die momenteel wordt geleverd op de Impulsdoelgroep via een aantal pilotprojecten als de Parttime werk aanpak, verbreiding van de inzet van loonkostensubsidie en het D-team (gecombineerde inzet van GR Sociaal en Randstad).

In 2024 worden 260 inwoners geactiveerd waarbij de uitstroom is gesteld op 40%.

Parttime werken

Binnen de opgave Ontwikkelen naar Werk starten we met een intensivering van de begeleiding van parttime werkenden. Er is binnen de Drechtsteden nog een onbenut potentieel dat beschikbaar is voor werk en parttime wil werken of het parttime dienstverband wil uitbreiden. Dat geldt ook voor de groep inwoners in de Participatiewet die parttime werken.

Binnen de Drechtsteden zijn er ook kansen op de arbeidsmarkt voor parttime werk. Voor 2025 gaan we uit van een verhoging van het aantal parttime werkenden met 10% waardoor de gemiddelde jaarlijkse uitkering wordt verlaagd. We willen daarnaast vasthouden aan het gemiddeld hoge uurtarief van onze parttime werkenden. Binnen de Drechtsteden is namelijk sprake van een hoog uurtarief in parttime werk ten opzichte van andere delen van Nederland (bron: Divosa benchmark).

(Arbeidsmatige) dagbesteding en beschut werk

De opgave Ontwikkelen naar Werk richt zich naast het ontwikkelen van inwoners zonder werk ook op het bieden van een stabiele en veilige werkplek voor inwoners die niet kunnen uitstromen naar regulier werk. Voor die groep inwoners, die vallen onder de Wet Sociale Werkvoorziening én binnen de zogeheten nieuw beschut-regeling van de Participatiewet, bieden we passend werk en een op de individu gerichte begeleiding. Dat betekent dat begeleiding zich ook richt op het terrein van wonen, budgetbeheer en dergelijke. In feite gaat het om het regelen of faciliteren van een stabiele leef- en werkomgeving.

Daarnaast zetten we in op een samenwerking en het creëren van een samenhangend aanbod van werk en begeleiding met WMO en WLZ geïndiceerden. Zo ontstaan mogelijkheden voor inwoners die dagbesteding doen om door te stromen naar beschut werk en daarna mogelijk naar regulier werk. Nu zijn deze mogelijkheden er niet en ontbreekt het aan samenwerking en samenhang. Er zijn teveel schotten die belemmerend werken voor inwoners met beperkingen. Die belemmeringen zitten vooral in organisaties, financiering en wet- en regelgeving. Recent is een werkgroep gestart binnen onze organisatie om deze belemmeringen zoveel mogelijk te overbruggen. Vanwege de recente start hiervan, is het nog te vroeg om exacte doelstellingen van doorstroom af te geven. Het doel is dat inwoners veilig en simpel kunnen switchen tussen (arbeidsmatige) dagbesteding en (beschut) werk. Daarop moet de begeleiding zich ook richten.

Jongeren

Jongeren vragen een andere manier van aanspreken, hebben meer moeite met lange-termijn denken en zijn cognitief nog volop in ontwikkeling. De huidige aanpak is teveel productgericht en versnipperd zowel binnen de opgave als opgave-overstijgend. Daarom gaan we een sluitende aanpak ontwikkelen, waarbij we niet alleen de samenwerking zoeken met de opgave bestaanszekerheid versterken, maar ook met het middelbaar beroepsonderwijs en het regionaal doorstroompunt ZHZ.

Voor kwetsbare jongeren met relatief lage baankansen is de Wet "van School naar duurzaam werk" in voorbereiding. Deze wet verplicht de GRS, het mbo en het regionaal doorstroompunt ZHZ tot afspraken te komen, die worden vastgelegd in het regionaal programma voortijdig schoolverlaten. Van de GRS wordt verwacht dat het deze jongeren vanaf het laatste jaar naar werk ondersteunt.

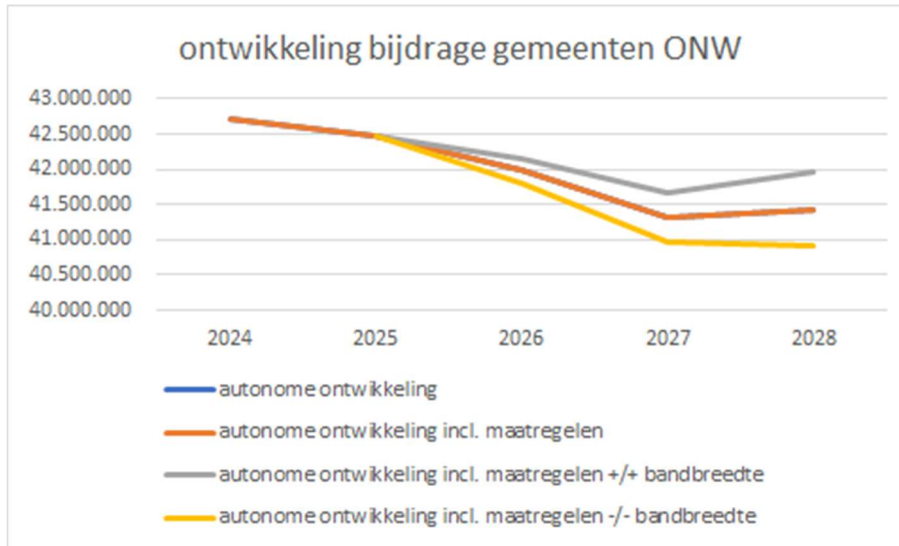
Het financiële effect

Het financiële effect van de bovenstaande maatregelen ad € 3,63 mln, zijn verwerkt bij de opgave bestaanszekerheid versterken in paragraaf 3.3.

4.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen

Te zien is:

1. De autonome ontwikkeling op basis van de algemene uitgangspunten (**Blauwe lijn**)
2. De autonome ontwikkeling onder aftrek van maatregelen (**Oranje lijn**)
3. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van min 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Gele lijn**)
4. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van plus 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Grijze lijn**)

Bij Ontwikkelen naar werk valt de blauwe lijn samen met de oranje lijn omdat de effecten bijv op de bijstandslasten zijn opgenomen onder de Opgave "Bestaanszekerheid Versterken". De dalende lijn wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de personele lasten zijn ondergebracht binnen de Opgave Bedrijfsvoering.

5 Zorgen voor ondersteuning

5.1 Algemene uitgangspunten

1. Voor zorgen voor ondersteuning wordt de prognose gebaseerd op de verwachte aantallen voorzieningen (gebaseerd op de historische trend per gemeente). De hoogte van de gemeentelijke bijdrage voor de Wmo voorzieningen wordt bepaald door de verwachte ontwikkeling van het klanten aantallen/voorzieningen (Q) en de hoogte van de tarieven (P) minus de opbrengst eigen bijdrage CAK.
2. Naast de ontwikkeling van de klantenaantallen wordt de hogere gemeentelijke bijdrage in 2025 vooral veroorzaakt door de aanhoudende stijging van de tarieven.
3. In 2023 zagen we over de gehele linie een uitzonderlijke hoge stijging van de tarieven voor alle Wmo voorzieningen.
4. In 2024 stijgen de tarieven opnieuw fors door (het openbreken van) cao-afspraken. De tarieven van huishoudelijke ondersteuning stijgen daardoor met bijna 11%. Bij begeleiding en dagbesteding blijft de stijging vooralsnog 'beperkt' tot 6%. In de meerjarenbegroting 2025 - 2027 bij de primaire begroting 2024 is hiermee geen rekening gehouden.
5. Voor 2025 zijn de tarieven nog niet bekend en daarom is het CPB-prijsindexcijfer van 2,8% aangehouden. Dit is aanmerkelijk lager dan de indexering van afgelopen jaren. Vanaf 2026 en verder zijn de tarieven gelijk gehouden (constante prijzen).
6. Gezien de noodzaak te komen tot een beperking van de stijgende lasten is het aan te bevelen om te bezien in hoeverre financiering vanuit het Rijk in de vorm Specifieke Uitkeringen benut wordt. Deze zijn meestal éénmalig en als zodanig lastig te benutten voor structurele activiteiten maar voor projectmatige activiteiten zeer bruikbaar.
7. Daarnaast is op de bijdrage van de gemeenten ook een bandbreedte-correctie toegepast op de begroting 2025 van -2%. Dit versterkt het effect van de hogere bijdrage bij deze uitgangspuntennotitie.
8. Bij het bepalen van het aantal klanten is per gemeente gekeken naar de autonome groei over de periode 2021 en 2023. De jaren daarvoor zijn buiten beschouwing gelaten in verband met fluctuaties als gevolg van de invoering van het abonnementstarief en Corona.
9. De geplande invoering van het abonnementstarief per 2026 is buiten beschouwing gelaten. Door de val van het kabinet is het onzeker of en wanneer, maar ook in de welke vorm, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage wordt ingevoerd.

5.2 Maatregelen

Samen met gemeenten is gekeken naar de effecten van toekomstige (beleids)ontwikkelingen zoals:

- De invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage en Powerful Ageing
- Inzet van het lokale voorveld, zoals de beweging Wmo naar de voorkant, herijkingstrajecten Wmo en woon- en zorgbeleid.

Bij de voorziening huishoudelijke ondersteuning is de verwachte besparing vanwege de pilot Powerful Ageing in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeente. Daarnaast is bij de huishoudelijke ondersteuning de bijdrage van de gemeente van 2026 met 1% verlaagd in verband met de uitname van de was en strijk uit de voorziening.

Ook bij individueel vervoer (scootmobielen) hebben we rekening gehouden met een mogelijke besparing door de invoering van Powerful Ageing.

Vanaf 2024 verwachten we 1% lagere groei van de klantenaantallen.

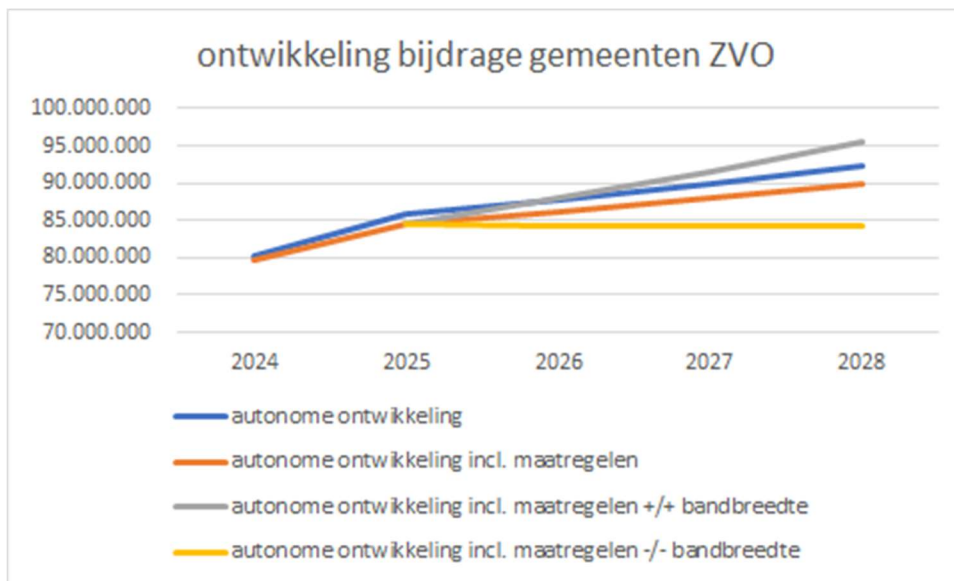
De beweging Wmo naar de voorkant biedt vooral kansen bij de lichtere vormen van individuele begeleiding en dagbesteding, hiervoor hebben we de verwachte groei met 1% verlaagd.

De maatregelen zorgen er voor dat de bijdrage van de gemeenten binnen deze opgave in 2025 met € 1,3 miljoen minder hard stijgt.

5.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen

Te zien is:

1. De autonome ontwikkeling op basis van de algemene uitgangspunten (**Blauwe lijn**)
2. De autonome ontwikkeling onder aftrek van maatregelen (**Oranje lijn**)
3. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van min 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Gele lijn**)
4. De bandbreedte waarbinnen de bijdrage zich statistisch kan bewegen vanaf 2026 van plus 2% oplopend tot 6% in 2028 (**Grijze lijn**)

6 Bedrijfsvoering

6.1 Algemene uitgangspunten

De primaire begroting 2025 GR Sociaal (GRS) wordt begin 2024 opgesteld. In dit onderdeel zijn de uitgangspunten voor het opstellen van de primaire begroting benoemd en nader toegelicht. Daarnaast wordt er, voor het begrotingsjaar 2025, een globaal overzicht gegeven van de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage.

Als uitgangspunten voor de bedrijfsvoering hanteren we het volgende:

1. Kostenindexering op basis van de CPB ramingen zoals deze is opgenomen in de september circulaire 2023. Voor het jaar 2024 hebben we de nieuwe CAO verwerkt die loopt van 1 januari 2024 t/m 31 maart 2025
2. De omvang en het niveau van de formatie wordt bepaald aan de hand van de opdracht(en) vanuit de gemeente en de op te leveren resultaten die bij de inhoudelijke opgaven verwerkt zijn. Daarmee beweegt de formatie mee met de inhoudelijke afspraken in de opgaven qua opdracht en resultaten. Ontwikkelingen die onze taken en formatie raken nemen we financieel mee voor zover deze al concreet genoeg zijn.

Voor de inhoudelijke opgaven volgen daarna de overzichten en uitwerkingen.

Kostenindexering

De indexering van de budgetten voor de ontwikkeling van loonkosten en prijzen wordt in de primaire begroting verwerkt op de gebruikelijke wijze. Voor de indexering gebruiken we de CPB-ramingen zoals die zijn opgenomen in de septembercirculaire 2023. Dit betekent dat loonkosten stijgen met 5,4% en prijzen 2,8%. Onderstaande tabel is afkomstig uit de septembercirculaire 2023.

Tabel 4.2.2 Prijsindexen CPB* MEV 2024 en CEP 2023**

mutaties per jaar in %	2023	2024	2025	2026	2027	2028***
Prijs bruto binnenlands product (pbbp)	6,2	3,3	2,8	2,7	2,5	2,5
Prijs nationale bestedingen (pnb)	6,1	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Nationale consumentenprijsindex (cpi)	3,0	3,4	2,5	2,4	2,3	2,3
Loonvoet sector overheid	4,0	6,7	5,8	4,8	4,2	4,2
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	3,5	6,3	5,4	4,5	3,9	3,9
Prijs bruto overheidsinvesteringen (iboi)	4,8	3,0	1,9	1,9	1,9	1,9
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	5,9	3,5	1,6	1,6	1,6	1,6

* toelichting/ verduidelijking bij de kerngegevens is te vinden op: <https://www.cpb.nl/artikel/toelichting-bij-kerngegevens>

** 2024 is op basis van de MEV 2024, 2023 en 2025 - 2027 is op basis van de CEP 2023

*** cijfers 2027 zijn doorgetrokken naar 2028

Nacalculatie loon- en prijsindexering

Voor zowel de loon- als de prijsindexering is een nacalculatie van toepassing. Wat betreft de loonindexering het volgende. Op dit moment is er een onderhandelingsakkoord voor de cao met een looptijd vanaf 1 januari 2024 tot en met 31 maart 2025.

In de primaire begroting 2024 is uitgegaan van de CAO 2023 met een loonindex 3,9%. Dat betekent dat er een nacalculatie komt voor 2024 2,4%. Op basis van deze nacalculatie wordt de primaire begroting 2025 berekend. Deze wordt opgehoogd met 5,4%.

Voor de prijsindexering wordt tevens een nacalculatie toegepast op de primaire begroting 2024. In de primaire begroting 2024 is rekening gehouden met een stijging van 2,5%. Op basis van de bovengenoemde circulaire is de stijging voor 2024 3,3%. Dat betekent dat een aanvullende stijging van 0,8%. Ook hiervoor geldt dat op basis van deze nacalculatie de primaire begroting 2025 wordt berekend.

Omvang formatie en ontwikkelingen

Zoals benoemd beweegt de formatie mee met de opdracht en afgesproken resultaten zoals deze voor de inhoudelijke opgaven gelden. Als voorbeeld: als we verwachten dat aantallen toenemen, betekent dit in de basis meer aanvragen en dus is er meer capaciteit nodig om deze aanvragen tijdig en kwalitatief goed te kunnen blijven afhandelen. Andersom is uiteraard ook het geval. Eventuele nieuw toegevoegde opdrachten of taken of het uitbreiden van bestaande opdracht of taken kunnen daarmee ook leiden tot wijzigingen.

Voor dit laatste geldt dat de invoering van de Wet Open Overheid (landelijke wetswijziging) leidt tot een uitbreiding van de reeds bestaande taak die de GR Sociaal al kent. Nieuw is dat we onder andere worden verplicht een Woo-contactfunctionaris aan te stellen, er worden meer eisen gesteld aan de openbaarmaking van allerlei zaken, de informatiehuishouding dient hiertoe structureel beter op orde te zijn en er volgen de komende jaren vanuit deze wet structureel nog meer opdrachten en taken (de landelijke implementatie van de Woo duurt meerdere jaren). De kosten worden structureel becijferd op € 85.000. Overigens zijn er landelijk middelen beschikbaar gesteld via de Algemene Uitkering voor deze ontwikkeling.

De GR Sociaal kent verder een financiële en beleidsmatige taak voor de overgedragen taken zoals in de regeling is vastgelegd. Namens de regio Drechtsteden denken we mee op financiële en beleidsinhoudelijke ontwikkelingen op landelijk niveau - inclusief landelijke ontwikkelingen met een effect op de bedrijfs- en uitvoering – om deze te kunnen verbinden met de strategische doelen en opgaven in de regio voor wat betreft het sociaal domein, meer te kunnen bereiken als we hier proactiever en structureel meer tijd aan gaan besteden. Die tijd wordt ook ingezet om de belangen van de Drechtsteden en haar inwoners landelijk op de kaart te zetten en te borgen dat deze voldoende worden meegenomen op rijksniveau. De inzet focust zich op de taken en verantwoordelijkheden van de GR Sociaal en er wordt actief samenwerking gezocht met andere lobbyisten en functionarissen in de regio. De uitbreiding van deze taak bij de GR Sociaal heeft verschillende doelen in de ontwikkeling van landelijk beleid en wet- en regelgeving:

- Borgen praktische en technische uitvoerbaarheid van nieuwe ontwikkelingen.
- Borgen voldoende financiële middelen
- Tijdig zicht op landelijk ontwikkelingen om hierop te kunnen anticiperen.
- Zichtbaarheid vergroten en profilering versterken. Dit draagt bij aan het vroegtijdig geïnformeerd worden over en aan kunnen haken op (middelen voor) vernieuwing en het profileren van bestuurders in de regio.
- Goede ondersteuning voor bestuurders in de regio in hun rol in landelijke activiteiten (VNG-commissies, media optredens, etc.).

Voor deze taak komt de aanvullende investering neer op € 135.000 maar zal zichzelf ook weer terug moeten verdienen met de resultaten volgend uit de boven genoemde doelen. Hierbij wordt wel opgemerkt dat het niet altijd zo is dat kosten worden verlaagd maar de stijging minder zal zijn.

Toewerken naar een nieuwe manier van tellen & vertellen

In de afgelopen periode is er hard gewerkt om de inhoudelijke opgaven "bestaanszekerheid versterken", "ontwikkelen naar werk", "zorgen voor ondersteuning" en "dienstverlening" in te bedden in de organisatie van de GR Sociaal. Dit heeft ook geleid tot een concretisering van wat we in de opgaven voor ogen hebben door te concretiseren hoe wij bijdragen aan de publieke waarde die we willen bereiken met elkaar in deze regio. Dit betekent o.a. het volgende:

- i. Per opgave wordt via een brede definitie duidelijk gemaakt wat de opgave voor inwoners betekent en geeft richting aan de taken die de GR Sociaal in dat kader uitvoert,
- ii. Elke opgave wordt geconcretiseerd met 3 doelstellingen die duidelijk maken welk doel nagestreefd wordt in de opgave,
- iii. Elke doelstelling wordt gemeten met nieuwe KPI's, die beter aansluiten bij de bedoeling erachter,
- iv. Elke doelstelling kent meerdere speerpunten en activiteiten, die per periode kunnen verschillen, door allerlei ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn, maar ook omdat de activiteit voltooid is en hiervoor in de plaats een nieuwe activiteit komt.

In de najaarsbrief zijn gemeenten voor het eerst meegenomen in enkele doelstellingen die per opgave zijn geformuleerd en het bestuur is hier in het najaar op meegenomen. In de begroting 2025 zullen de nieuwe doelstellingen en KPI's voor het eerst een plek krijgen. Daarbij merken we op dat een deel nog in ontwikkeling is en gedurende 2024 verder geconcretiseerd zal worden.

Toekomstige huisvesting GR Sociaal

De GR Sociaal heeft op basis van de Bestuurlijke Samenwerkingsovereenkomst met de gemeente Dordrecht de intentie (deels) mee te verhuizen naar het Dordthuis (voorheen Huis van Stad en Regio). De planning is dat de oplevering van het Dordthuis eind 2025 zijn beslag krijgt. Op het moment van opstellen van de uitgangspunten voor het opstellen van de begroting 2025 wordt nog onderzocht wat de optimale indeling is voor de toekomstige huisvesting van de organisatie. De beweging die wordt onderzocht is dat door de inhuizing van de Serviceorganisatie Dordrecht en het mitigeren van een BTW issue dat een gedeelte van de GRS separaat wordt gehuisvest en een gedeelte zijn intrek zal

nemen bij Drechtwerk. Begin 2024 wordt verwacht dat hier meer duidelijkheid over is en wat de financiële consequenties zijn. Wat wel zeker is dat voor de huisvesting in een nieuwe pand extra middelen nodig zijn als gevolg van een toename van de huurlasten vanaf 2025 enerzijds en als gevolg van investeringen aan en in het pand anderzijds om het gebruiksklaar te kunnen krijgen. De structurele toename voor de mogelijke verhoging van de huurprijs is nog niet in deze uitgangspunten meegenomen. Ook voor eventuele noodzakelijke investeringen is nog geen bedrag opgenomen. Dit hangt mede af van de definitieve invulling van de huisvesting en de financiering daarvan.

ICT Beweegt

Regionaal loopt het programma ICT Beweegt (digitale werkruimte, overgang rekencentrum) vertraging op en wordt dit waarschijnlijk pas na het 1^e kwartaal 2024 afgerond. Of deze vertraging extra kosten oplevert voor gemeenten en GR'en is op dit moment nog niet duidelijk.

Evaluatie SGD en financieringsmodel

Bij de SGD vindt momenteel een evaluatie plaats. Onderdeel daarvan is ook een herijking van de ProductDienstenCatalogus (PDC) en het kosten(verdeel)model. De uitkomst ervan kan leiden tot een andere financiering die gevolgen kan hebben voor de kosten die de GR Sociaal op dit moment betaald. Het is echter nog onvoldoende duidelijk welke consequenties dit heeft. Wel is het zo dat ook de CAO afspraken door de Servicegemeente doorberekend moeten en zullen worden. De serviceorganisatie hanteert hiervoor dezelfde uitgangspunten als de GRS en dus hanteren we voor de Begroting 2025 dezelfde indexering als wat we op onze eigen personele lasten toepassen als mutatie op de kosten voor de overeenkomst met de serviceorganisatie Dordrecht.

6.2 Maatregelen

Wanneer we vervolgens kijken naar de ontwikkelingen in de opgaven en het uitgangspunt dat de formatie meebeweegt met de daarin afgesproken opdrachten en resultaten betekent dit voor de ontwikkeling van de formatie voor 2025 een groei van 10 fte, zijnde € 1.128.000 (blauwe lijn).

Tegelijkertijd zien we behoorlijke kansen om processen verder te optimaliseren met name door:

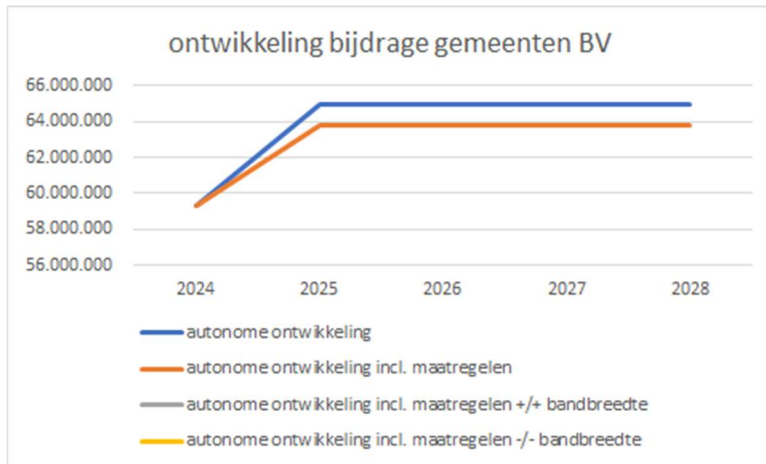
- Digitalisering
- Automatisch beschikken waar mogelijk
- Functies combineren en zorgen voor minder overdrachten
- Integrale samenwerking lokaal waar nodig
- Innovaties door te voeren (invoering van AI / chatGPT op onderdelen, implementatie Powerful Ageing, diverse projecten met partners op het gebied van werk in de brede zin van het woord, data gedreven werken)
- Extra inzet op de lobby plegen.

We verwachten de groei die bij ongewijzigd handelen nodig is voor nu behoorlijk op te kunnen vangen. Het voorstel is dan voor nu ook om van dit standpunt af te wijken en de formatie in de begroting 2025 niet mee te laten bewegen met de ontwikkelingen (anders dan CAO etc.). Dat levert mogelijk wel een risico op, dat in de risicoparagraaf van de begroting opgenomen zal worden. Het kan tot slot ook eenmalige investeringen betekenen. Als dat het geval is, zullen deze apart met een voorstel aan het bestuur worden voorgelegd.

6.3 Uitkomst rekening houdend met maatregelen

Te zien is:

1. De autonome ontwikkeling op basis van de algemene uitgangspunten (**Blauwe lijn**)
2. De autonome ontwikkeling onder aftrek van maatregelen (**Oranje lijn**)

Op de ontwikkeling van Bedrijfsvoering is geen bandbreedte van toepassing, daarom ontbreekt de grijze en gele lijn. Dit vanwege het feit dat het gaat om salarissen maar ook vaste kosten, zoals huisvesting, die gebaseerd zijn op contracten. Daarmee kennen deze kosten geen ramingsonzekerheid.